

Білявська Ю.В.

ст. викл. кафедри менеджменту КНТЕУ

Білявський В.М.

доцент кафедри менеджменту ЗЕДП НАУ

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ

Зростання економіки України напряду залежить від розвитку інноваційної діяльності в країні. Щороку все більше науковців розробляють нові технології виробництва, альтернативних джерел електроенергії та багато інших, проте багато із цих розробок так і не досягають споживача, для якого вони призначені. Водночас, вітчизняні підприємці у пошуках ефективних технологій виробництва часто звертаються до зарубіжних винахідників, не знайшовши відповідних технологій всередині країни. Проблемою незадоволеного попиту та недостатньої пропозиції є недосконала система обміну технологіями між учасниками інноваційного процесу. Тому виникає потреба аналізування діяльності мереж трансферу технологій в Україні та розроблення ефективної системи їх взаємодії.

Інтелектуальні ресурси є головною рушійною силою розвитку економіки та суспільства. Невід'ємним елементом цього розвитку є трансфер технологій, що являє собою передачу науково-технічних знань і досвіду для надання науково-технічних послуг, застосування їх для технологічних процесів та виробництва продукції, який оформляється шляхом укладення двостороннього або багато стороннього договору. Серед основних видів трансферу технологій можна виділити такі, як передача патентів на винаходи, передача «ноу-хау», інжиніринг, інформаційний обмін через персональні контакти (на семінарах, симпозіумах, конференціях тощо), наукові дослідження та розробки під час програм обміну вченими та спеціалістами, а також організування спільного виробництва.

Значною проблемою для підприємств, які потребують трансферу технологій, часто є їх недостатня компетенція у питаннях купівлі технології, а для розробника – проблема збуту власного інтелектуального продукту. Як показує світова практика, процес трансферу технологій найоптимальніше можна організувати шляхом створення науково-виробничих і дослідницьких об'єднань та центрів, які надають широкий спектр послуг у сфері трансферу технологій. Зокрема, мож-

ливі такі послуги даних посередників, як створення технологій під замовлення, налагодження контактів між суб'єктами трансферу, збирання інформації та створення баз даних про попит і пропозицію на передачу технологій, охорона інтелектуальних прав і комерціалізація результатів наукових досліджень та розробок.

Саме такими посередниками є так звані Центри трансферу технологій, що являють собою організації зі середньою чисельністю працівників до 100 осіб, які часто працюють за принципом самофінансування та є структурними підрозділами у складі науково-дослідних державних установ, або ж здійснюють свою діяльність на комерційних засадах, незалежно від державних програм.

Зростання глобалізації економіки знань, як панівної світової тенденції, зумовлює необхідність проведення багатовекторної державної стратегії з метою побудови дієвої системи трансферу технологій та інновацій розвитку галузей економіки.

Дана стратегія має включати: дотримання балансу між стратегічними пріоритетами й проблемними галузями та технологічними змінами, що впливають з зростанням глобальної економіки знань; побудові динамічної інформаційної системи та сучасної інноваційної інфраструктури; мінімізації економічних ризиків залучення інвестицій до сфери високотехнологічного виробництва; поліпшення якісних показників освіти та досягти рівного доступу до неї.

Адже не випадково серед характеристик так званого індексу розвитку людського потенціалу, за якими ООН порівнює рівень соціального та економічного розвитку різних країн, показник освітньо-наукової діяльності є одним із основних індикаторів в інтегрованій оцінці людського розвитку.

Безумовно, центральне місце в інноваційній системі займає підприємство, яке формує попит на інноваційну продукцію, перетворює знання в інноваційний капітал. Тому, необхідно у повному обсязі використовувати світовий досвід застосування інноваційної моделі розвитку економіки, невід'ємним елементом якої є венчурне підприємство. Створення індустрії венчурного фінансування, як складової частини господарського механізму, її розвитку відповідно до потреб інноваційного виробництва сприятиме не лише зменшенню негативних тенденцій стагнації економіки, а й сприятиме залученню інвестицій, що значно зміцнить економіку нашої країни та матиме позитивний вплив на розвиток її інноваційної діяльності. Трансфер технологій є важливим фактором розвитку економіки країни, тому необхідно прикласти багато зусиль для того, щоб забезпечити оптимальний та ефективний процес його здійснення.